

بررسی دینیه در فقه و حقوق ایران

مؤلف:

سید رحمانی

www.ketab.ir

سرشناسه	: رحمانی، سمیه، ۱۳۶۲-
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran, Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی دفتینه در فقه و حقوق ایران / مولف سمیه رحمانی، ویراستار الهام کسائی پور.
مشخصات نشر	: تهران: دانش پژوهان شریفیار، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۹ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۱۲۵-۹۵-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: گنج (فقه)
موضوع	: Treasure troves (Islamic law)
موضوع	: گنج -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: Treasure troves -- Law and legislation -- Iran
موضوع	: گنج
موضوع	: Treasure troves:
موضوع	: مالکیت (حقوق) -- ایران
موضوع	: Property (Law) -- Iran
شناسه افزوده	: کسائی پور، الهام، ۱۳۶۸ - ویراستار
رده بندی کنگره	: BP۱۸/۶
رده بندی دیویی	: ۳۹۷/۳۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۱۶۷۶۱

عنوان کتاب	بررسی دفتینه در فقه و حقوق ایران
* ناشر	انتشارات دانش پژوهان شریفیار
* مولف	سمیه رحمانی
* مدیر تولید	پیشازان فناوری و ارتباطات شریفیار
* ویراستار	الهام کسائی پور
* شمارگان	۱۰۰۰ جلد
* نوبت چاپ	اول، ۱۳۹۹
* چاپ و صحافی	پردیس اسپادانا شریفیار
* ناظر چاپ	پردیس اسپادانا شریفیار
* شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۱۲۵-۹۵-۵
* قیمت	۴۰۰۰ تومان

دقت پخش: فلکه دوم صادقیه، خ اشرفی اصفهانی، خ سازمان آب غربی، نبش گلستان دوم، ساختمان نور قائم، پلاک یک
شماره‌ی تماس: ۰۲۱۴۴۰۲۰۵۵۶ همه حقوق برای ناشر محفوظ است

مقدمه

در زمان های گذشته نا امنی بسیار زیاد بود و از آن جا که مسئله بانک و اسکناس معمول نبود و پول ها به شکل درهم و دینار بود، مردم اگر پول و ثروتی داشتند ناچار بودند به صورت دفینه در زیر خاک پنهان کنند، علت مخفی ماندن گنج ها این بود که صاحبان طلا و ثروت جرأت نمی کردند که حتی بچه های خود را از پنهان گاه ثروت خود آگاه سازند می ترسیدند که راز آن ها به وسیله بچه ها فاش شود و مورد تجاوز و گزند قلدران واقع شود، بدین ترتیب گاهی اتفاق می افتاد که پدر یا صاحبان دفینه با مرگ ناگهانی از دنیا می رفتند و فرصت نمی کردند اسرار خود را به خانواده اش بپردازند، قهراً دارایی آن ها در زیر خاک مدفون می ماند. و اکنون این اموال که به صورت تصادفی کشف می شوند دفینه محسوب می شوند. و اگر این اموال در روی زمین یافت شود و مورد دید عموم قرار دارد، چنین اموالی حکم لقطه را می بیند، شده را دارد.

با توجه به ماده ۱۷۴ قانون مدنی دفینه ای که مالک آن معلوم نباشد ملک کسی است که آن را پیدا کرده است ما در صورتی که مالک آن معلوم باشد، مانند آن که در دفینه اوراقی باشد که نام مالک بر آن نوشته شده باشد و مالک یا ورثه او شناخته شود پیدا کننده باید آنرا تسلیم به مالک یا ورثه او بنماید.

از آن جا که قانون مدنی کشور ما، مالکیت این اموال را به یابنده دفینه داد، این حکم با قوانین کیفری و آئین نامه هایی که در مورد میراث فرهنگ ای است تناقض دارد. زیرا آثار ملی نشان دهنده نشانه تاریخ و فرهنگ گذشتگان ما می باشد. منصوصاً سرزمین ایران که دارای دیرینه ای درخشان و کهن است و آثار تاریخی بسیاری در این خاک به یادگار مانده است. پس زمانی می توان از آثار ملی و تاریخی به خوبی حمایت و حفاظت کرد که مالکیت آن ها متعلق به دولت باشد و با زیر نظر و نظارت دولت قرار گیرد، تا از جرایمی که ناشی از خرید و فروش این اموال صورت می گیرد جلوگیری شود.

امروزه این اموال تا حدی برای باستان شناسان اهمیت دارد که باستان شناس با توجه به چگونگی قرار گرفتن این اموال در زیر خاک، فرهنگ و تاریخ یک قوم را می نویسد، در حالی که قاچاق چیان دفینه با حفاری های غیر مجاز خود باعث نابود شدن فرهنگ آن قوم می شود و برای همیشه از صفحه تاریخ حذف می شود، و هم چنین بسیاری از عتیقه ها و آثار

ملی که هم از نظر قدمت و هم از نظر قیمت با ارزش بود به وسیله تاجران بی خرد از کشور ما خارج شده و در موزه کشورهای بیگانه نگهداری می شود، بنابراین نیاز مبرم از حمایت دولت در این گونه اموال می باشد.

www.ketab.ir

۹	مقدمه
۱۷	فصل اول
۱۷	دَفینه
۱۷	مبحث اول: تاریخچه
۱۷	تاریخچه دَفینه
۱۹	مبحث دوم: مفاهیم و عبارات
۱۹	معنی و تعریف دَفینه در سنت
۲۲	عتیقه
۲۴	لقطه
۲۵	خمس
۲۷	مالکیت
۲۹	حیازت مباحات
۳۱	مبحث سوم: دَفینه «کنز» در آیات و روایات
۴۱	فصل دوم
۴۱	دَفینه در حقوق و فقه امامیه
۴۱	مبحث اول: دَفینه در حقوق
۴۱	دَفینه در حقوق مدنی
۴۲	اموال فرهنگی - تاریخی غیر منقول

- ۴۳..... مشترکات عمومی
- ۴۳..... بند اول - تعریف مشترکات عمومی
- ۴۳..... بند دوم - ممنوعیت تملک مشترکات عمومی وسیله افراد
- ۴۴..... بند سوم - ممنوعیت استفاده انحصاری از مشترکات عمومی
- ۴۵..... بند چهارم - اموال دولتی
- ۴۶..... بند پنجم - اموال اختصاصی به ایالات و ولایات
- ۴۶..... اموال و مشترکات عمومی
- ۴۷..... ضابطه تشخیص اموال عمومی
- ۴۹..... مباحات
- ۴۹..... بیان حیازت مباحات در حقوق مدنی
- ۵۰..... بند اول - مباحات و تعرف آن
- ۵۰..... بند دوم - مباحات و املاک اعراض شده
- ۵۱..... احیای اراضی موات و مباحه به روش قانون مدنی
- ۵۲..... بند اول - تعریف احیاء اراضی موات و مباحه
- ۵۲..... بند دوم - حدود و منابع قانونی
- ۵۳..... انواع مباحات
- ۵۳..... اموال مجهول المالک
- ۵۴..... احکام دفینه در قانون مدنی
- ۵۶..... اموال در حکم دفینه
- ۵۸..... اموال فرهنگی - تاریخی منقول
- ۵۹..... میراث فرهنگی در حقوق ایران (بعد از ۱۳۰۹)

- ۷۱..... مبحث دوم - دفینه در و فقه امامیه.....
- ۷۲..... شناسایی دفینه (کنز).....
- ۷۳..... بررسی عنوان مذخور بودن در معنای کنز.....
- ۷۵..... بررسی عدم اختصاص زیر زمین به کنز استخراج شده.....
- ۷۶..... بررسی عدم وجود دلیل بر اختصاص کنز به طلا و نقره مسکوک.....
- ۷۸..... فرق بین بدن و کنز.....
- ۷۹..... احکام دفینه.....
- ۷۹..... حقوق استخراج کننده دفینه.....
- ۸۰..... شناسایی دارالحرب و دارالسلام.....
- ۸۳..... ملکیت کنز یافت شده در برد کنز (دا.الحرب).....
- ۸۵..... ملکیت کنز یافت شده در بلاد اسلام.....
- ۸۵..... کشف دفینه در اراضی موات.....
- ۸۶..... دلیل لقطه بودن کنز مکشوف در اراضی موات در بلاد اسلامی.....
- ۸۸..... اثبات ملکیت کنز به کمک اصل (اصاله الاحترام).....
- ۹۲..... کشف دفینه در زمین اجاره ای یا عاریه.....
- ۹۵..... التزامات استخراج کننده کنز.....
- ۹۸..... پرداخت خمس.....
- ۱۰۱..... اموال در حکم کنز.....
- ۱۰۱..... حکم مال یافت شده در شکم حیوان.....
- ۱۰۴..... حکم مال یافت شده در شکم ماهی.....

- ۱۰۴..... مال یافت شده از اجزای دریا باشد
- ۱۰۶..... مال یافت شده از نوع ملک شخصی باشد
- ۱۰۹..... **فصل سوم**
- ۱۰۹..... دَفینه در حقوق کیفری
- ۱۰۹..... دَفینه در حقوق کیفری
- ۱۰۹..... مبنای حمایت کیفری از میراث فرهنگی
- ۱۱۰..... ۱. مبنای مذهب
- ۱۱۱..... ۲. مبنای تاریخ
- ۱۱۳..... ۳. مبنای اقتصادی
- ۱۱۵..... ۴. مبنای فرهنگی
- ۱۱۶..... جرائم علیه میراث فرهنگی منقول
- ۱۱۸..... تعریف سرقت از نظر حقوقی
- ۱۲۱..... مجازات سرقت اموال فرهنگی منقول
- ۱۲۲..... جرائم علیه اموال فرهنگی غیر منقول
- ۱۳۰..... بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران
- ۱۳۲..... عامل مشدده مجازات
- ۱۳۳..... مجازات عامل جرم حفاری غیر مجاز
- ۱۳۳..... قوانین ناظر به خرید و فروش اموال فرهنگی (بعد از پیروزی انقلاب اسلامی)
- ۱۳۵..... موادی از قانون مجازات اسلامی (تعزیرات)
- ۱۳۹..... قانون مجازات اخلاطگران در نظام اقتصادی کشور

۱۴۲..... نتیجه گیری

۱۴۵..... منابع و مأخذ

۱۴۵..... منابع فارسی

۱۴۸..... منابع عربی

www.ketab.ir